

Річний звіт
 з основних видів діяльності
 Балаклійського інклузивно-ресурсного центру
 Балаклійської міської ради Харківської області
 за 2021 рік

Метою діяльності Балаклійського ІРЦ є забезпечення права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття дошкільної та загальної середньої освіти, в тому числі у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти та інших закладах освіти, які забезпечують здобуття освіти, шляхом проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку особи (далі - комплексна оцінка) та забезпечення їх системного кваліфікованого супроводу.

Відповідно до рішення Балаклійської міської ради Харківської області V сесії VIII скликання від 21.01.2021 року № 31-VIII та XIX сесії VIII скликання від 30.11.2021 року № 927-VIII були внесені зміни до назви, Статуту та засновника Балаклійського інклузивно-ресурсного центру Балаклійської міської ради Харківської області. Виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань від 28.04.2021 та 24.12.2021.

У своїй діяльності Балаклійський ІРЦ керується Конституцією України, Конвенцією про права осіб з інвалідністю, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про вищу освіту», «Про дошкільну освіту», іншими актами законодавства, Положенням про інклузивно-ресурсний центр, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 № 545 (зі змінами) та власним Статутом.

У Балаклійському районі діє районна Програма «Діти з особливими освітніми потребами» на 2018-2022 роки, яка дає можливість створювати новий освітній простір для дітей даної категорії, а з 2017 року в районі реалізуються заходи освітнього проекту «Розвиток інклузивної освіти в Харківській області».

Балаклійський ІРЦ працює в приміщенні Балаклійського ліцею № 1 ім. О.А. Тризни Балаклійської міської ради Харківської області та має приміщення, пристосовані для осіб з особливими освітніми потребами відповідно до вимог законодавства, у тому числі державних санітарних норм і правил та державних будівельних норм. Балаклійський ІРЦ складається з п'яти кабінетів: кабінет для індивідуальних та групових занять, кабінет практичного психолога, кабінет соціально-побутового орієнтування, ресурсна кімната та кабінет директора.

Протягом 2021 року Балаклійський ІРЦ функціонував у складі консультанта (вчителя-логопеда), консультанта (вчителя-дефектолога) та практичного психолога, який виконував обов'язки директора.

Балаклійський ІРЦ провадить діяльність з урахуванням таких принципів, як повага та сприйняття індивідуальних особливостей дітей, дотримання найкраших інтересів дитини, недопущення дискримінації та порушення прав дитини, конфіденційність, доступність освітніх послуг з раннього віку, міжвідомча співпраця.

З метою визначення особливих освітніх потреб протягом 2021 року фахівцями Балаклійського ІРЦ для 112 дітей було проведено комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку, для 13 дітей було проведено повторну комплексну оцінку.

Протягом 2021 року на базі Балаклійського ІРЦ психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги отримали понад 40 дітей з особливими освітніми потребами, які не відвідують заклади освіти та не отримують відповідної допомоги.

З метою забезпечення прав дітей з особливими освітніми потребами на здобуття якісної освіти та отримання кваліфікованих психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг за місцем проживання у Балаклійській територіальній громаді функціонують:

- Балаклійський дошкільний навчальний заклад (дитячий садок) № 8 компенсуючого типу, в якому функціонують 4 логопедичні групи, в яких організована корекційно-розвиткова робота для 41 дітей, які мають порушення мовлення;

- Балаклійський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 7 комбінованого типу, в якому функціонують 2 групи, в яких організована корекційно-розвиткова робота для 16 дітей із затримкою психічного розвитку;

У 2021 році продовжували функціонувати 2 інклузивні групи для виховання і навчання 4 дітей з особливими освітніми потребами, а в 7 закладах загальної середньої освіти Балаклійської територіальної громади функціонують 16 інклузивних класів, де навчається 23 дитини з особливими освітніми потребами, та спеціальний клас для 8 дітей з затримкою психічного розвитку.

За рекомендаціями лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я та з урахуванням висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини для 2 дітей в 2 закладах загальної середньої освіти організоване навчання за індивідуальною формою (педагогічний патронаж).

Таким чином, у Балаклійській територіальній громаді створена система освітніх послуг для дітей з особливими освітніми потребами. Принципово важливим у цьому питанні є створення альтернативних моделей психолого-педагогічної підтримки таких дітей, механізмів для вільного вибору форм їх навчання, вивчення діапазону освітніх потреб. Успіх навчання дітей з особливими освітніми потребами визначається тісною взаємодією усіх учасників навчально-виховного процесу.

Протягом 2021 року фахівці Балаклійського ІРЦ продовжували вести реєстр дітей, які пройшли комплексну оцінку і перебувають на обліку в Балаклійському інклузивно-ресурсному центрі, за згодою їх батьків (одного з батьків) або законних представників на обробку персональних даних неповнолітньої дитини. Станом на 24.12.2021 року на обліку перебуває 387 дітей.

Моніторинг динаміки розвитку дітей з особливими освітніми потребами шляхом взаємодії з їх батьками (законними представниками) та закладами освіти, в яких вони навчаються, було організовано для 35 дітей.

Протягом 2021 року з метою підвищення ефективності діяльності Балаклійського інклузивно-ресурсного центру, застосування єдиних підходів до комплексної оцінки розвитку дітей, оформлення журналу обліку заяв щодо проходження комплексної оцінки, створення та ведення реєстрів дітей з особливими освітніми потребами, відповідних фахівців і закладів працівники Балаклійського ІРЦ працювали в автоматизованій системі «ІРЦ», попередньо пройшовши навчання в КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» та систематично переглядаючи нові онлайн-уроки від розробників АС «ІРЦ».

Фахівці Балаклійського ІРЦ взаємодіяли та надавали методичну, консультативну та психологічну допомогу батькам або законним представникам дітей з особливими освітніми потребами та педагогічним працівникам закладів дошкільної, загальної середньої освіти та інших закладів освіти, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти, з питань організації інклузивного навчання та особливостей організації надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг. Протягом 2021 року фахівцями Балаклійського ІРЦ було надано понад 250 консультацій.

Інформаційно-просвітницьку роботу фахівці Балаклійського ІРЦ проводили шляхом проведення Круглих столів, виступів на нарадах, присвячених питанням інклузивного навчання дітей з особливими освітніми потребами, а також шляхом висвітлення інформації про діяльність Балаклійського ІРЦ у соціальних мережах та власному вебсайті.

З метою надання консультативної та психологічної допомоги батькам дітей з особливими освітніми потребами Балаклійський інклузивно-ресурсний центр спільно з КУ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» організував роботу батьківського клубу. Протягом 2021 року відбулися 3 зустрічі, які були присвячені питанням перспектив навчання дітей з особливими освітніми потребами, наданий алгоритм дій щодо оформлення навчання в закладах загальної середньої освіти, визначені вимоги до обов'язкових

компетентностей результатів дошкільної освіти дитини 6 (7) років, надані рекомендації щодо організації навчального середовища вдома.

2 квітня 2021 року з метою вирішення нагальних питань щодо організації виховання та навчання дітей з порушеннями мовлення на базі Балаклійського ІРЦ відбувся Круглий стіл на тему «Координація та співпраця закладів освіти по роботі з дітьми з порушеннями мовлення». У заході взяли участь керівники закладів дошкільної освіти, закладів загальної середньої освіти, в структурі яких є дошкільні підрозділи, фахівці КУ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників», фахівці Балаклійського ІРЦ та начальник відділу освіти Балаклійської міської ради Швід Світлана Анатоліївна.

З метою підвищення кваліфікаційного рівня та фахової майстерності протягом 2021 року на базі КВНЗ «Харківська Академія неперервної освіти», Ресурсного центру з підтримки інклузивної освіти фахівці (консультанти) Балаклійського ІРЦ приймали участь у семінарах-тренінгах, конференціях, науково-практичних заходах з питань інклузивного навчання, а саме:

- чотири засідання Школи вчителя-логопеда інклузивно-ресурсного центру за темами: «Закономірності розвитку мовлення дітей з психофізичними порушеннями», «Професійна компетентність вчителя-логопеда у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами», «Оцінка мовленнєвого розвитку: командна взаємодія при визначенні освітніх потреб», «Використання інноваційних технологій у роботі вчителя-логопеда інклузивно-ресурсного центру», «Моніторинг розвитку мовлення дитини з особливими освітніми потребами»;

- чотири засідання Школи практичного психолога інклузивно-ресурсного центру за темами: «Діяльність практичного психолога в інклузивно-ресурсному центрі: діагностика, корекція», «Психологічні аспекти становлення і розвитку дитини з особливими освітніми потребами: Оцінка когнітивної сфери. Оцінка емоційно-вольової сфери», «Особливості використання методик у роботі практичного психолога. Написання наративних звітів»;

29 березня фахівці Балаклійського ІРЦ прийняли участь у семінарі (у форматі ZOOM-конференції) на тему «Інструменти ефективної взаємодії з дітьми з аутизмом в інклузивному середовищі». Захід провела Давиденко Ганна Миколаївна, фахівець з соціальної інклузії, керівник програми Autism Friendly Space від Асоціації «Child.ua», автор і ведуча тренінгів для різних видів бізнесу по обслуговуванню клієнтів з аутизмом та інтелектуальними порушеннями.

Протягом 2021 року фахівці Балаклійського ІРЦ приймали участь у вебінарах ТОВ «Всеосвіта» та Центром здоров'я та розвитку «Коло сім'ї» в межах проекту «Психічне здоров'я для України» за темами: «Практичні підходи в проведенні корекційно-розвиткової роботи з дітьми, які мають порушення інтелектуального розвитку», «Організація логопедичної роботи з дітьми в закладах дошкільної та загальної середньої освіти», «Сучасний погляд на принципи корекційної роботи з дітьми РАС та ефективної взаємодії з їх родинами».

У 2022 році Балаклійський ІРЦ продовжуватиме працювати над основними пріоритетними напрямами, а саме: організаційний, інформаційно-аналітичний, експертно-діагностичний, надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами, психолого-педагогічний супровід, методична підтримка інклузивного навчання, інформаційно-просвітницька діяльність, консультивативна робота.

Виходячи з аналізу роботи, в 2022 році перед Балаклійським ІРЦ постають наступні завдання:

- проведення комплексної оцінки, у тому числі повторної, та здійснення системного кваліфікованого супроводу осіб у разі встановлення у них особливих освітніх потреб;
- надання рекомендацій закладам освіти щодо розроблення індивідуальної програми розвитку особи;
- консультування батьків, інших законних представників особи з особливими освітніми потребами щодо особливостей її розвитку;
- забезпечення участі педагогічних працівників Балаклійського ІРЦ;

- у діяльності команди психолого-педагогічного супроводу особи з особливими освітніми потребами;
- у семінарах, тренінгах, майстер-класах для підвищення кваліфікації педагогічних працівників, обміну досвідом тощо;
- залучення (у разі потреби) педагогічних працівників Балаклійського ІРЦ під час засідань психолого-педагогічного консиліуму у спеціальних закладах загальної середньої освіти;
- надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових та інших послуг дітям з особливими освітніми потребами:
 - дітям раннього та дошкільного віку, які не відвідують заклади дошкільної освіти;
 - дітям, які здобувають освіту у формі педагогічного патронажу;
- визначення потреби в асистенті учня та/або супроводі дитини з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі (групі);
- визначення рівня підтримки особи з особливими освітніми потребами в закладі освіти;
- надання консультивативної, психологічної допомоги батькам, іншим законним представникам осіб з особливими освітніми потребами у формуванні позитивної мотивації щодо розвитку таких дітей та підвищення обізнаності щодо організації їх навчання і виховання;
- інформування громади про діяльність Балаклійського ІРЦ та взаємодія з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, закладами освіти, закладами охорони здоров'я, закладами (установами) соціального захисту населення, службами у справах дітей, громадськими організаціями тощо;
- ведення обліку осіб, які звернулися до інклюзивно-ресурсного центру, шляхом формування їх електронного переліку в АС «ІРЦ» за формулою, визначеною додатком 1;
- підготовка звітної та аналітичної інформації про результати діяльності Балаклійського ІРЦ, у тому числі не пізніше 25 лютого визначеній МОН установі подання зведеної інформації про діяльність Балаклійського ІРЦ з використанням АС «ІРЦ» відповідно до форми, затвердженої МОН.

В.о. директора Балаклійського ІРЦ

Ірина ПЕРЕШИНА